

796—799 tivum, ut 'deprehendo, dedo, depravo, deprimō, deminuo, dehisco, deterreo, deligo, decurro'; est etiam privativum, ut 'desperatur, demens, desum, deierat'. Nota, quod despicio dixit, unde erit despexeris^a. Nam spicio multas in compositione recipit prae-positiones et nullam in appositione, quia spicio in usu non est¹. Invenitur enim: aspicio, respicio, suspicio, despicio, conspicio, prospicio, et utrumque invenitur: despicio 5 et dispicio.

Ideo superius dixi considerandum esse, quae praepositio in Greco esset posita; et inde agnosci quae in Latino scribi debeat; quia talis dubitatio ex antecedentis Ps. 54, 2. linguae consideratione solvi poterit. Habet enim in Greco ille versus: 'Exaudi, Deus, orationem meam et ne despexeris deprecationem meam': 'Ενώτισαι, ὦ θεός^b, τὴν προς- 10 ib. 21, 11. ευχήν μου, καὶ μὴ ἐπερίδῃς τὴν δέησίν μου. Item in psalmo XXI ille versus: 'De ventre matris meae Deus meus es tu' habet in Greco: ἀπὸ γαστρὸς μητρός μου θεός ib. 71, 6. μου εἶ σύ; ubi nos dicimus de, ibi ἀπό legitur. Item ubi nos habemus: 'Descendet^c sicut pluvia in vellus', in Greco habetur: καταβήσεται ὡς ὑετός ἐπὶ πόκον; κατὰ pro de, sicut superius περί pro de in eo versu, unde haec inquisitio orta est². 15

Nam et beatus Hieronimus in tractatu epistolae ad Titum³ has praepositiones, id est περί et κατὰ, sine dubio ad contemptum pertinere dixit. Et idem ponit esse contempnit et despexit. Sed et bonum et malum esse contemptum; bonum, quando quis tormenta vel obprobria Christi nomine contempnit et despicit. Et has distinctiones in praepositionibus tantummodo esse his verbis docet, ubi in Greco legitur ad Titum 20 dictum περιφρονίτω, et illud quod ad Timotheum legitur καταφρονίτω, et apostolum Paulum pro varietate causarum variis uti praepositionibus asseruit. Tito igitur scripsit: Tit. 2, 15. 1. Tim. 4, 12. 'Nemo te contempnat', et Timotheo: 'Nemo adulescentiam tuam contempnat'. Et ad utrumque propter περί vel κατὰ Grecas praepositiones despicit ponit. Stoichorum quoque, qui subtiliter inter verba discernunt, exemplo hoc ipsum confirmat. 25

Habet quoque de alias significationes in Greco; ut est: 'De caelo respexit Domi-nus', in Greco habet: ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος^d; ἐξ etiam pro de positum. Item, ib. 54, 12. ubi nos dicimus: 'Non defecit de plateis eius', in Greco legitur: ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς^e; ἐκ pro de positum.

'Di' quidem et 'dis' secundum Priscianum⁴ eandem significationem habent, sicut 30 'ab' et 'abs'. Sunt autem separativae, ut: 'divido, diruo; distraho, discurro', quod ib. 2, 3. apud Grecos διὰ praepositio facit'. Nam ubi nos dicimus: 'Disrumpamus vincula eorum', habet in Greco: Διαρρήξωμεν τοὺς δεσμούς αὐτῶν^f; item quod nos habemus: ib. 16, 14. 'Domine, a paucis de terra divide eos', in Greco legitur: κύριε ἀπολύων^g ἀπὸ γῆς διαμέρισον αὐτούς. 35

His etiam consideratis videte vel ex antecedentis linguae notitia vel constructe orationis serie, quae magis in eo versu praepositio poni debeat. Nam haec duo maxime dubitationem solvere solent et ad certum lectorem perducere sensum et contentiosas scolasticorum terminare quaestiones. Ideo de rubo posui veterum sententias auctorum et in praepositionibus Graecae linguae auctoritatem, ne meam quis calumniis notaret 40 sententiam et presumptiosam reprehenderet^h, si nullis priscorum fulciretur doctorum exemplis. Quia multoties in vili persona veritas dispicitur, cui nihil praeferrī debuit, si tantum in quaestionibus illius expectaret iudicium et non propriae sententiae defen-deretur presumptioⁱ.

^a) despexeris corr. in desp. T. ^b) οος T pro ὦ θεός. ^c) descendit T. ^d) ks T. ^e) εκ τον 45 πλατιον αυτοις T. ^f) διαρριζομεν τους δεσμους αυτον T. ^g) απο ολιγον T. ^h) reprehendet T. ⁱ) presumpti T.

1) Prisc. VIII, 81 (l. l. II, 435). 2) v. supra p. 261 n. 11. 3) Hieronymi commentar. in epistolam ad Titum (Opp. ed. Vallarsius VII, 728). 4) Prisc. inst. XIII (l. l. III, 56), cf. Albin. de orthogr. (Gramm. lat. ed. Keil VII, 300). 50